

Manipulera med diagram

Här ska du konstruera tre diagram som visar samma data, men ser olika ut. Man kan vid en första titt få uppfattningen att det rör sig om tre helt olika ökningar av procentandelen under åren. Men egentligen är alla tre korrekta, det är bara graderingen av, och längden på, axlarna som skiljer diagrammen åt.

Diagrammen nedan visar hur ett parti i ett fiktivt land har ökat sin väljarandel till landets riksdag mellan åren 2004 t.o.m. 2020.

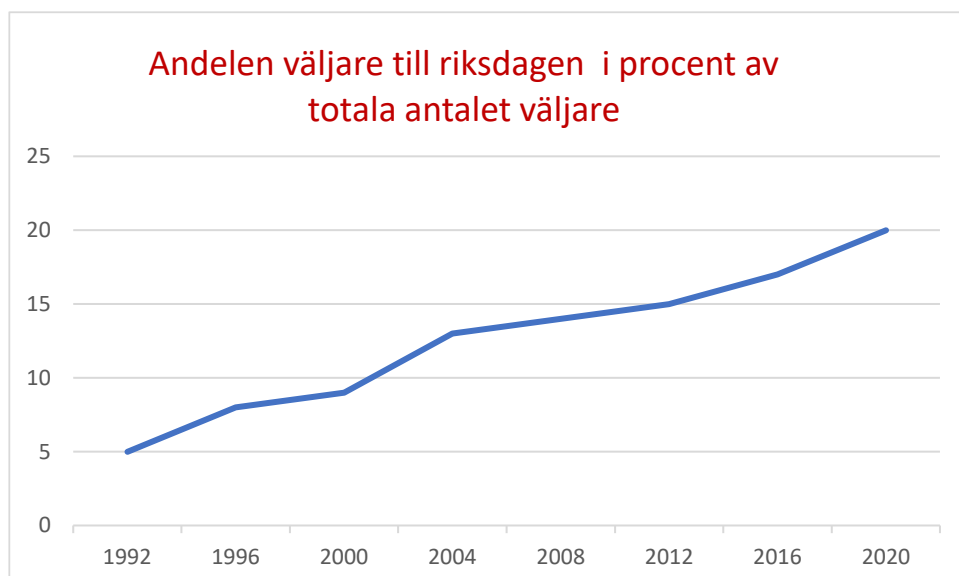
- Skriv in nedanstående i Excel:

VLP-partiet

Andelen väljare till riksdagen i procent av totala antalet väljare

Valår	Procent
1992	5
1996	8
2000	9
2004	13
2008	14
2012	15
2016	17
2020	20

- Markera tabellen från och med rubriken *Valår* och välj **Rekommenderade diagram** på **Infoga**-menyn. Välj det rekommenderade linjediagrammet och klicka på OK.
- Markera rubriken (där står *Procent* nu) och skriv in rubriken enligt nedan

- Skapa på samma sätt ett likadant diagram och placera det bredvid eller under det första diagrammet (genom att markera och dra diagrammet till önskad plats)

Nu ska du ändra graderingen på den lodräta axeln så att graderingen går från 0 till 100%. På så sätt framträder andelen av hela väljarkåren tydligare.

Gör så här:

- Markera diagrammet och välj menyn **Format** på menyraden
- Välj **Lodrat (Värde) axel** i listrutan längst till vänster på menyn **Format**
- Klicka på rutan **Formatera markering** under listrutan
Till höger på skärmen kommer rutan **Formatera axel** upp, där du kan göra ändringar på den lodräta axeln (y-axeln)
- Skriv: 100 i rutan **Maximum** under rubriken **Gränser**

Det andra diagrammet:

Nu ska du skapa det tredje diagrammet

- Skapa på samma sätt ett likadant diagram och placera det bredvid eller under de andra två diagrammen (genom att markera och dra diagrammet till önskad plats)

Du ska bara göra en ändring så att den vågräta axeln (X-axeln) blir kortare.

Gör så här:

- Markera diagrammet och dra i den lilla cirkeln, på mitten av diagrammets yttre gränslinje, inåt mot mitten så att den vågräta axeln blir kortare och därmed diagrammet smalare.

Gör så här om du vill ändra årtalen så att de placeras direkt under skalstrecken

- Markera diagrammet och välj **Format** på menyraden
- Välj **Vågrät (Kategori) axel** i listrutan längst till vänster. Du får upp rutan **Formatera axel** till höger på skärmen
- Under rubriken **Alternativ för axel** klickar du på knappen:
- Under rubriken **Axelläge** klickar du för **Vid skalstreck**

Det tredje diagrammet:

Studera och jämför de tre diagrammen. Här finns möjlighet för en partistrateg att välja.

Vill hen vara så neutral som möjligt gentemot partiets framgångar?

Eller vill hen försöka få tillväxten att framstå som så stor som möjligt?

Ovanstående visar exempel på att diagram går att manipulera med på många sätt beroende på vilket budskap man vill få fram.

Vilket diagram skulle du välja att använda i din tidning om du vore en journalist som vill visa på valframgången på ett så neutralt sätt som möjligt?